

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe un 7.50, 6 luni 35.50, un an 70.50.
 Pentru marele poșt pe un 8.50, 6 luni 42.50, un an 85.50.
 Pentru străinătate pe un 12.50, 6 luni 62.50, un an 125.50.

Pentru abonamente și inserțiuni se adresa la:
 Administrația tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Mălăeșilor 47.
 Corespondențele sînt a se adresa la:
 Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Mălăeșilor 47.
 Epistolele nefranco se refuză. — Articollii nepublicii nu se însoțesc.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr. — de două ori 12 cr. — de trei ori 18 cr. Albul cu litere germane — și timbru de 30 cr. pentru 50-care publicare.

Cu 1. Octombrie v. se încep comemorările noii la „Telegraful Român.” Condițiunile în fruntea foaiei.

Sibiuu 24 Septembrie.

În Cisleitania s'au pus Germanii cu toată seriozitatea pe lucru. Germanii vor cu tot adănaș să se conducă politică în mâinile lor și precum Maghiarii au făcut din Ungaria un stat maghiar așa vor ei ca țările cisleitane, afară de Galizia, să devină un stat german.

Ideea organizării acesteia pe baze naționale germane e'no atribue „Deutsche Ztg” din Viena și ei, și după cât se poate urmări mișcarea aceasta, a atribuirea nu este o lucră goală. Într-o diarele vieneză „D. Ztg.” este și articol, care și astăzi stărnesc cu multă sîngură pentru realizarea ideii germanizatoare.

Partea cea mai numeroasă a românimeii din Austro-Ungaria este în țările coroanei ungurești. Impregurarea aceasta s'ar pără, că nu îndreptățește, a ne interesa mai puțin de cele ce fac Germanii dincolo de Laita.

Judecătoi însoțit în „Allg. Ztg.” și „Köln. Ztg.”, căror li permis, a se pronunța mai negent asupra acestei mișcări, ne îndădătesc, a fi și noi mai cu atenți asupra curentului german din Cisleitania, asupra curentului, care a făcut și face încă atâtă șomot în presă. Și declarațiunile presei germane, dar și expectările unor oratori în diverse părți ale Cisleitaniei sînt crite astoilui, înecat în timpul cel mai de aproape ne putem aștepta la un pas înainte cătră a divisaire mai pronunțată a Austro-Ungariei decum a fost, când cu inaugurarea dualismului real la 1867.

Făcându-se pasul înainte spre uniunea personală și succedând Germanilor superioritatea ca Maghiarilor în Ungaria, povara asupra naționalității

lor negermane dincolo și negermiare dincoace de Laita se va egaliza; la toată întemplarea însă nu va fi mai ușoară; pentru negermiari din Ungaria are să fie și mai apăsătoare ca până acum.

Atitudinea noastră politică de până acuma de sigur, că se va dovedi față cu starea cea nouă a lucrurilor și mai însoțită decum a fost în cei patrușpece ani din urmă.

Tovareșii din Cisleitania au început, a vorbi și ei pe față de absorbire, de asimilare. Și noi cesți negermiari din Ungaria au avut și avem ocaziune destulă, a pricepe aceste două cuvinte oimioase, că se sim ce ne așteaptă, când Germanii de o parte și Maghiarii de altă parte vor lucra mână în mână la stărpirea naționalităților.

Este timpul supără dar a ne scooti bine, ce avem de făcut pentruca să nu ne surprindă suferinri noue.

Nu vom ave încetăru, va trebui să ne implantăm dinții în mărul cel acru. Lupta ce ni se oferă pentru apărarea naționalității noastre va trebui să o începem. Este vorba numai cum și de unde să apucăm lucrul?

Revista politică.

Sibiu, la 24 Septembrie.

Poate că va fi numai o mângâiere, prin care „M.P.” din Cluj mângâiește-se pre sine și mângâie și patria, când spune, că stînga extremă din dieta ungurească s'a lăsat de o pozițiune carboasă și va păși pe terenul practic al pozitivității. Desbatelile parlamentare nu sînt încă nici la început și așa e greu, de a crede, cu una cu două, în cuvintele de mângâiere ale diarului clujan. Posibil însă e, fi, că după ce stînga ar ave convinsingerea, că liberalii de astăzi, cari fac majoritatea, tot la aceeași țintă se pot ajungă, și și schimbe tactica și să fie mai linicși. Să nu ne grabim însă, căci grabă când e vorba de a-

titudine stîngei extreme, nu este nici decum la locul ei. Cei puțin începutii sesiunii actuale nu ne dă dreptul, de a ne grabi cu judecata.

Întâlnea monarhului nostru cu al Rusiei cărăși a intrat în studiu cu probabilități. O telegramă dela Viena sustine, că țarul rusesc va sosi în septemăna viitoare în Varșovia. Aceași telegramă concludă, că și monarhul Austro-Ungariei va călători acolo.

Scirile ce vin din Franția sînt încrecate mai ales încăt privește espediciunile în Africa. Din toate se vede, că Franția va ave încă mult de lucru cu popoarele arabe reședite. De altă parte se dice, că în senul cabinetului sînt netețelgeri și înainte de întrunirea corpurilor legitimoare (28 Oct.) va ave loc o crîșă ministerială. Probabil, că Gambetta va intra în cabinetul futur cu ministru de estere sau de interne.

Foi guvernamentale rusești citează un emis a lui Ignatieff în privirea cesțiunei Ovrerilor. Guvernul îndreptățe la urmările rele ale activității economice în Jidovime, exclusivismului lor naționali și a fanaticismului lor religios; s'a intenționat deci în decursul celor douăzeci de ani din urmă a efectui cu mijlocul unui grup lung de măsuri o fusune a Jidanilor cu creștini ș'pa egaliza aproape drepturile Jidovime cu acele ale poporațiunii. Cravăurile din urmă împotriva și mișcarea antisemitică au dovedit, că sînteltea guvernului au fost zadărnice. Ar fi dovedit, că nerăduelile au avut cauze exclusiv economice, de oarece Jidanii, multămintă solidarității lor concentrate, au pus toate în mișcare spre exploatarea poporațiunii celei mai sirmăne; pentru a scuti pe Jidani de atrocități și pe poporațiune de activitatea striciciasă a Jidovimele se denumesc o misiuni, cari se raporteze: Antănu, întrăcută procedura și activitatea economică a Jidanilor nu deosebire sînt striciciase; a dona, ce

modificățiunile a legilor în vigoare ar fi de lipsă, pentru a evita ocălire legilor din partea Jidanilor; a treia, cum se are stăruie neguțătorilor, moșierilor, negoțătorilor de spirit jidănesi etc. Într'aceste emigrații Jidanilor din Rusia ia dimensiuni tot mai mari, deoarece se vede de cravăurile noue.

O voce despre cei uitați.

„Timpul” de Duminecă, într'un articol reproduc din o foale provincială vine să ne spună, că Românii din Macedonia, Tesalia și Epir tot nu s'au dată uitării după cum ni se pare nouă. Vre-un demers diplomatic, ce o drept, în favoal acolor Românii uitați de lumea politică de astăzi, nu se arată în perspectivă. Diplomația, cu cărările ei coile, are astăzi alte cungete despre peninsula balcanică, și nu se arată aplecată, a se interesa de „fragmente” de popoare, cum sînt în ochii ei Macedo-Românii. Încse cu n'a vrut să se ocupe mai de vreme diplomația a fost siluită de multe ori a se ocupa din toată virtutea și mai fărdui. Vocea din Franția de meadăzi, adevrată, este astăzi puțin considerată de diplomație; poate însă vine timpul, ca aceeași diplomație să ia la deștăbure și cesțiunea Românilor macedoneni, ca a deștăburi în decurs de trei decenii soarta multor popoare, care mai nainte încă erau nebagate în seamă, ba ignorate cu totul.

Premidînd în partene aceste trecem la reproducerea celor ce aflăm în foaia citată în fruntea acestor rînduri precum urmează:

La Montpelier s'a dat la 5 Iunie o reprezentație teatrală în dialectul provençal în folosul scărilor macedonine. „Messager du Midi” foale cotidiană de acolo a publicat încă de mai mult timp un articol asupra situației politice a Românilor macedoneni pe care li lăsam să urmeză.

cursele cătră casa vîntătorilor, unde Regule obiectiva, a se plimba des de dimineață până în vremea scaldii. Figura Regelui o poteai cunoaște îndată după fotografia din circulațiune. Dînsul ca de comun se plimba și de astăzi singur, printre poporul cel iubesc până la alonora.

Simplul muritor din lumea acestă sînta nicăci năci și poate închipui, că și între capetele înconornate poate să existe simplitate, mai ales dacă îți aduce aminte de mîmăstarea exagerată a varietate etichete. Figura ce iașă din vestibul, după care, cum se vede, aștepta și Regole și cu care dînsul trece plimbându-se de braț — se află și acum înaintea mea. Vemea îmbrăcată într'oe haină națională de o frumășă pitorescă — era Regina României, Angher păditor al celei mai noue puteri mari, mana bună a orfanilor și a celor părtășii. Locol dinaintea scaldii întocmit cu o stralucire lucușoasă, are multă asemănare cu Triamionul de renume universal din Versailles și e punctul central al Tusculanului lui Carol I.

FOITA.

„Pe pământul noilor puteri mari.”

(Schilpe de călătorie de Z. Văzoiu).
 (Omura).

O fi la Sinaia.

Sinaia o situață pe o culme pleagă de o înălțime de 8000 urmo la poalele Buceucului și înainte de aceasta nu de ce an era încă o pustie, unde afară de monastirea cea mare a călugărilor abia mai locuia alt cineva. Sinaia, afară de monastirea numită abia se mai remarcă prin alt ceva de cât prin aceea, că ori ce călătoriu căpătă mănăcare și locuință pe trei zile de pomenă. Astăzi un oraș frumos și plăcut vestose călătoriiului lăcuș, cultura României.

De când Regela v'ar-a-los acest punct ca locuință de vară, s'au sporit din an în an palaturile, care de care mai strălucit zidite de aristocrația

română sau în stil gotic sau bizantin, dar mai cu samă în stil elvețian, palatari, care au costat sume enorme, și hotelurile puterice ale singuritorilor italiani.

Cine voiesce să vadă România și să cunoască sozorul, dar mai ales curciorile de fructe, scada trebne să vină aici, car' nu în capitală, care, după esemul orașelor mari, peste vară e cât se poate de moartă.

În zile de țerg și serbătorii comunică lute Bucureșci și Sinaia și trenuri de plăcere. Cu asemenea ocaziuni 2—3000 oameni părăsesc capitală prăvoasă și îndulgitore, ocazîndu se recreare în clima cea cu un aer neasemnată a Buceucilor.

Era togna Sântă Maria, una dintre cele mai însemnate serbătorii ale Românilor. Afară de aceasta Regela mai avea un ocaz mare — în persoana lui Albert Duos. Sciam din capul locului că nu va fi lipsă de petrecere.

Mărturisesc că nu potrea acest ocaz pe desăcătul aci, ci pentru că să pot vedea mai de aproape pe unul din proa fericiți părechi regală,

anumit pe Regina, care e o femeie de o cultură și sciință înaltă.

Părechia regală locuiesc în monastire, fiind-că până aci se pregătesc numai pentru vîntători; în frumozul palat togna stănci se începu decorație interioară.

Lucrul cel mai memorabil în mănăstire e înainte de toate o iconă dela altar, care reprezintă o familie sântă. Nu me pricep în artă și nici că vreau să critic icona factoare de minuni, dar ca într'una familia să fie 14 persoane — tată, mamă, frați, toți de aceeași culoare, de aceeași mărime, acuta nu o pot crede. Dar omul din Transilvania e dată la asemenea lucruri.

Aici călătoriu — pentru a numi numai una — poate să vadă, în biserică din Gurasad, comitatul Hunedoarei pe cei 12 apostoli ai Mântuitorului, călări, zgrăvriți cu cicașu de lussari și cu tesca sabiei, și despre această iconă se dice, că e foarte veche și factoare de minuni.

Pre când poporul ce undula pe promenade se plimba în modul sen îndănat *non curamus*, eu facii o es-

